

ÎNCHEIERE

07 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Iuliei Neculce, avocatul Ruslan Cibric împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2017,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iulia Neculce împotriva societății cu răspundere limitată „Euro Mansarde”, în proces de insolvență, cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 30 iulie 2015, Iulia Neculce a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Euro Mansarde” (denumirea prescurtată SRL „Euro Mansarde”) cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii menționează că, la 30 septembrie 2014, a încheiat cu SRL „Euro Mansarde” contractul de vânzare-cumpărare a încăperii locativeXXXXX. astfel, conform pct.7 al contractului de vânzare-cumpărare vânzătorul SRL „Euro Mansarde” declară că bunul imobil, obiect al contractului de vânzare-cumpărare, nu are vicii materiale și juridice.

Relevă reclamanta că, din momentul semnării contractului nominalizat, în apartamentul XXXXX nu a locuit nimeni, deoarece se afla în reparație. Însă, aproximativ în luna ianuarie 2015, în rezultatul spargerii unei țevi din apartamentul XXXXX ce aparține cu drept de proprietate SRL „Euro Mansarde”, a fost deteriorat apartamentul XXXXX ce aparține cu drept de proprietate Iuliei Neculce, deoarece apa acumulată pe pardoseala etajului doi s-a scurs pe tavanul etajului întâi al apartamentului XXXXX proprietar al căruia este Iulia Neculce.

Opinează reclamanta că viciile apărute în urma efectuării lucrărilor de construcție efectuate de către SRL „Euro Mansarde” urmează a fi acoperite tot de către ultima. Astfel, în scopul aplanării situației iscate, la 15 ianuarie 2015, fiica Iuliei Neculce a expediat în adresa SRL „Euro Mansarde” reclamație, prin care a solicitat înlăturarea obstacolelor depistate și care au apărut în urma efectuării necalitative a lucrărilor de construcție a mansardelor dinXXXXX.

Susține reclamanta că, prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 110 din 30 martie 2015 s-a constatat că starea tehnică a bunului imobil apartamentul XXXXX este nesatisfăcătoare, deoarece prezintă un șir de defecte tehnice care la momentul actual reprezintă pericol atât pentru proprietarul bunului, cât și pentru bunurile imobile învecinate. Totodată, s-a constatat că costul lucrărilor de reparație ce necesită a fi efectuate în acest apartament constituie 55 083, 88 de lei.

Astfel, la 22 aprilie 2015, a expediat în adresa SRL „Euro Mansarde” somație cu propunerea de a i se restitui prejudiciul cauzat în urma efectuării lucrărilor de construcție necalitative, în termen de 30 de zile. Însă, prin răspunsul nr. 6938 din 28 aprilie 2015, SRL „Euro Mansarde” i-a comunicat decizia de a refuza restituirea prejudiciului cauzat în mărime de 55 083,88 de lei.

Solicită reclamanta a încasa din contul SRL „Euro Mansarde” în beneficiul Iuliei Neculce prejudiciul material în sumă de 55 083,88 de lei.

Prin cererea de concretizare din 29 martie 2016(f.d. 40-43, 54), solicită suplimentar a compensa din contul SRL „Euro Mansarde” în beneficiul Iuliei Neculce cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei.

Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, prin hotărârea din 10 octombrie 2016 (f.d.56, 59-61 recto-verso) a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 03 mai 2017 (f.d. 95, 96-99), a respins apelul declarat de Iulia Neculce și a menținut hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun.Chișinău din 10 octombrie 2016.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele inferioare au invocat dispozițiile art.514, 572 alin. (1), 666 alin. (1), 753 alin. (1), 763 alin. (1), 764, 765 alin. (2) și (4), 1398 alin. (1) și art. 1413 din Codul civil.

Referitor la circumstanțele faptice ale speței instanțele de fond au reținut că, deși momentul producerii pagubelor apartamentului reclamantei, în urma scurgerii țevii din apartamentul XXXXX a avut loc în luna ianuarie 2015, ultima a înștiințat SRL „Euro Mansarde” despre cele întâmplate doar la 20 aprilie 2015, adică aproximativ după 3 luni. Prin urmare, s-a conchis că, în sensul art. 765 alin.(4) din Codul civil, acest termen nu poate fi considerat unul rezonabil.

Succesiv, instanțele inferioare au remarcat că, în speță, nu s-au constatat circumstanțe ce ar genera obligația SRL „Euro Mansarde” de a repara prejudiciul pretins de reclamantă, deoarece aceasta nu a demonstrat faptul că SRL „Euro Mansarde” este proprietarul apartamentului învecinat, din cauza căruia s-a produs scurgerea de apă în rezultatul scurgerii unei țevi în acest apartament.

Mai mult decât atât, conform pct. 2 lit. d) din Actul de predare-primire în folosință a apartamentului (prin care SRL „Euro Mansarde” a transmis investitorului Iulia Neculce în folosință bunul imobil, apartamentul XXXXX amplasat la mansarda blocului locativ situat înXXXXX , în scopul finalizării lucrărilor interioare și pregătirea apartamentului pentru darea în exploatare), investitorul s-a obligat să respecte și să nu altereze rețelele și schemele de furnizare a serviciilor comunale. Însă, din conținutul răspunsului nr. 6938 din 28 aprilie 2015, rezultă că investitorul a admis încălcări a prevederilor/obligațiilor prevăzute în Actul de predare-primire, astfel încât sistemul de încălzire a fost modificat samavolnic și nu a fost examinat la timp de către un expert calificat în domeniu, fapt ce în consecință a produs incidentul.

Cu titlu secundar, instanțele de fond au apreciat critic raportul de constatare tehnico-științifică nr. 110 din 30 martie 2015, or, în fața expertului din start a fost pusă întrebarea „de stabilit mărimea prejudiciului material cauzat bunului imobil în rezultatul spargerii unei țevi în apartamentul învecinat din același bloc locativ?”. În acest sens, s-a reținut faptul că reclamanta nu a probat, printr-un act sau raport de constatare, faptul că spargerea speței a avut loc anume în apartamentul învecinat.

La 03 iulie 2017, reprezentantul Iuliei Neculce, avocatul Ruslan Cibric a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei recurate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului menționează că, judecarea cauzei în ordine de apel s-a efectuat în lipsa apelantei Iulia Neculce și a reprezentantului acesteia, avocatului Ruslan Cibric, deoarece nici apelanta, nici reprezentantul său nu au fost citați pentru ședința de judecată din 03 mai 2017.

Mai mult decât, la 03 mai 2017, reprezentantul Iuliei Neculce, avocatul Ruslan Cibric a fost antrenat într-o ședință în cadrul altui dosar aflat pe rolul Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani).

Prin urmare, reprezentantul recurenteii opinează că argumentul relevat se încadrează în temeiul de recurs prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură civilă, deoarece instanța de apel a încălcat esențial normele de drept material și nu a anunțat apelanta despre stabilirea ședinței de judecată.

Subsecvent, consideră că instanța de apel eronat a conchis că, în speță, nu a fost probat raportul de cauzalitate între pretinsa scurgere și prejudiciul material cauzat recurenteii prin această scurgere. Or, acest raport de cauzalitate este constatat prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 110 din 30 martie 2015.

La 08 septembrie 2017, reprezentantul Iuliei Neculce, avocatul Ruslan Cibric a depus cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei recurate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare (f.d. 115-119).

În motivarea cererii de recurs suplimentare invocă ca temei de recurs faptul că cauza a fost judecată în absența unui participant la proces, căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Astfel, reiterează faptul că apelanta Iulia Neculce și reprezentantul acesteia, avocatul Ruslan Cibric nu au fost înștiințați legal despre ședința de judecată stabilită pentru data de 03 mai 2017.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, (1) părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Conform art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Articolul 434 din Codul de procedură civilă statuează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul de admisibilitate consideră că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorului termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2017, însă, aceasta a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de comunicare a actului de procedură cu numărul de ieșire 5651 din 11 mai 2017 (f.d. 100), iar cererea de recurs a fost depusă la 03 iulie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe prima filă a cererii de recurs (f.d. 101).

Completul apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate alegațiile conținute în cererile de recurs precum că, judecarea cauzei în ordine de apel a avut loc în absența unui participant la proces, deoarece Iulia Neculce și reprezentantul acesteia, avocatul Ruslan Cibric nu au fost legal înștiințați despre ședința de judecată stabilită pentru data de 03 mai 2017.

Or, conform art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la

proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Aderent, alineatul (5) al aceluiași articol prescrie că, prezentarea părții în instanță, în persoană sau prin reprezentant, acoperă orice viciu de înmânare a citației. Partea însă este în drept să ceară amânarea procesului dacă citația nu i s-a înmănat în termen.

În acest sens, completul de admisibilitate reține că, prin recipisa privind comunicarea actului de procedură de la fila dosarului 78 se confirmă faptul că, la 07 decembrie 2016, reprezentantul Iuliei Neculce, avocatul Ruslan Cibric a certificat prin semnătură olografă că este înștiințat despre amânarea examinării cauzei pentru data de 01 februarie 2017, ora 10.00.

Mai mult decât atât, conform avizului de recepție DS2000605658AS (f.d. 80) recurenta Iulia Neculce a recepționat copia încheierii Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel, precum și citația pentru ședința de judecată stabilită pentru data de 01 februarie 2017, ora 10.00.

La fel, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată în ordine de apel (f.d.83) rezultă că, reprezentantul Iuliei Neculce, avocatul Ruslan Cibric a fost prezent în ședința de judecată din 01 februarie 2017, ora 10.00. Însă, în legătură cu neprezentarea reprezentantului intimat SRL „Euro Mansarde”, ședința de judecată pentru examinarea apelului a fost stabilită pentru 22 martie 2017, ora 11.00. Totodată, conform recipisei privind comunicarea actului de procedură (f.d. 84) se confirmă faptul că reprezentantul Iuliei Neculce, avocatul Ruslan Cibric a fost înștiințat despre amânarea examinării cauzei pentru data de 22 martie 2017, ora 11.00.

Deopotrivă, completul de admisibilitate atestă că, deși au fost legal citați pentru o ședință de judecată anterioară, apelanta Iulia Neculce și reprezentantul acesteia, avocatul Ruslan Cibric nu s-au prezentat la ședințele de judecată ulterioare din 22 martie 2017, ora 11.00, și 03 mai 2017, ora 12.00.

Prin urmare, se ajunge la concluzia că recurenta și reprezentantul acesteia au fost înștiințați cel puțin o dată despre data, ora și locul petrecerii ședinței de judecată în ordine de apel, însă, nu au făcut uz eficient de drepturile sale procedurale de a solicita amânarea examinării cauzei. Respectiv, aceștia nu pot invoca violarea dreptului de a-și exercita în volum deplin drepturile sale procedurale, prin judecarea cauzei în lipsa lor.

În această ordine de idei și prin prisma art. 102 alin. (41) și (5) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate deduce că, temeiul invocat de reprezentantul recurentei nu se încadrează în dispozițiile art. 432 alin. 3 lit. b) din Codul de procedură civilă, deoarece aceștia au fost înștiințați în mod legal, cel puțin o dată, și prin urmare nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

La fel, nu poate fi acceptat nici argumentul reprezentantului recurentei precum că instanța de apel eronat a conchis că, în speță, nu a fost probat raportul de cauzalitate între pretinsa spargere a țevii și scurgerea apei din vina SRL „Euro Mansarde” și prejudiciul material cauzat recurentei prin această scurgere. Or, acest raport de cauzalitate este constatat prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 110 din 30 martie 2015.

În acest sens, completul de admisibilitate evocă faptul că, instanțele de fond au reținut că, Iulia Neculce nu a demonstrat faptul că bunul imobil din care s-a produs scurgerea apei aparține SRL „Euro Mansarde”, prin urmare, lipsa probării legăturii de cauzalitate dintre acțiunile SRL „Euro Mansarde” și presupusul prejudiciu material cauzat Iuliei Neculce.

La caz, nu poate fi acceptată alegația reprezentantului recurenteii precum că „... raportul de cauzalitate este constatat prin raportul de constatare tehnico-științifică nr.110 din 30 martie 2015...”. *Ab initio*, Iulia Neculce urma să demonstreze faptul că dreptul de proprietate asupra bunului imobil din care s-a produs scurgerea apei aparține anume SRL „Euro Mansarde”. Astfel, probarea faptului deținerii dreptului de proprietate *apriori* nu poate fi făcută prin intermediul unui raport de constatare tehnico-științifică, or, conform art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Astfel, ținând cont de faptul că, în conformitate cu prevederile art. art.22 alin.(2) din Legea cadastrului bunurilor imobile, registrul bunurilor imobile conține înscrieri privind fiecare bun imobil, dreptul de proprietate și alte drepturi patrimoniale, titularii de drepturi [...], completul de admisibilitate opinează că, în speță, dreptul de proprietate al SRL „Euro Mansarde” asupra bunului imobil din care presupune recurenta că s-a scurs apa și i-a cauzat prejudiciul revendicat, poate fi demonstrat doar prin extras din Registrul de stat al bunurilor imobile, eliberat de către Departamentul Cadastru din cadrul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, și nicidecum printr-un raport de constatare tehnico-științifică.

Ipooteza relevată certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece **reprezentantul recurenteii** nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al **recursului**, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului **reprezentantului recurenteii** cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că **recursul declarat de reprezentantul Iuliei Neculce, avocatul Ruslan Cibric** nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespund cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu **este** capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că **cererea de recurs** a fost depusă după ce **Iulia Neculce** a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că **recurenteii** i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității

procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, **rezultă că** participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în **cererea de recurs** nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de **reprezentantul Iuliei Neculce, avocatul Ruslan Cibric** împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2017, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, –

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de **reprezentantul Iuliei Neculce, avocatul Ruslan Cibric** împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2017, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iulia Neculce împotriva societății cu răspundere limitată „Euro Mansarde”, în proces de insolvență, cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan